

C-72/22. PPU. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2022. február 4.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Litvánia)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. február 2.

Fellebbező:

M. A.

A fellebbezési eljárásban ellenérdekű fél:

Valstybės sienos apsaugos tarnyba (állami határőrszolgálat)

Az alapeljárás tárgya

A Litván Köztársaság területére jogellenesen belépő és ott jogellenesen tartózkodó, menedékkérő jogállás megszerzésére törekvő harmadik országbeli állampolgár őrizetbe vételének jogszerűsége és indokoltsága abban az esetben, ha az országban a külföldiek tömeges beáramlása miatt szükségállapotot hirdettek ki.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke (1) bekezdésének értelmezése; a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmezése; a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU

európai parlamenti és tanácsi irányelv 8. cikke (2) és (3) bekezdésének értelmezése.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkének harmadik bekezdése.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkének a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdését, hogy azzal ellentétes a jelen ügyben alkalmazandó szabályozáshoz hasonló olyan nemzeti jogi szabályozás, amely hadiállapot kinyilvánítása, rendkívüli állapot vagy szükségállapot külföldiek tömeges beáramlása miatti kihirdetése esetén főszabály szerint nem teszi lehetővé, hogy a valamely tagállam területére jogellenesen belépő és ott jogellenesen tartózkodó külföldi nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtson be?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: úgy kell-e értelmezni a nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 8. cikkének (2) és (3) bekezdését, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti jogi szabályozás, amelynek értelmében hadiállapot kinyilvánítása, rendkívüli állapot, vagy szükségállapot külföldiek tömeges beáramlása miatti kihirdetése esetén a menedékkérőt pusztán már azért is őrizetbe lehet venni, mert a Litván Köztársaság területére a Litván Köztársaság államhatárának jogellenes átlépésével lépett be?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2011/95 irányelv): a 4. cikk (1) bekezdése.

A nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról szóló, 2013. június 26-i 2013/32/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2013/32 irányelv): a 6. cikk, a 7. cikk (1) bekezdése és a 33. cikk.

A nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2013. június 26-i 2013/33/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2013/33 irányelv): a (15) preambulumbekkezdés, a 8. cikk (2) és (3) bekezdése.

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties (a Litván Köztársaság külföldiek jogállásáról szóló törvénye, hatályos változat; a továbbiakban: a külföldiek jogállásáról szóló törvény): a 2. cikk („Fogalommeghatározások”) 18⁴. és 20. bekezdése; a 10. cikk („Jogellenes belépés a Litván Köztársaságba”) 1. bekezdése; a 23. cikk („Jogellenes tartózkodás a Litván Köztársaságban”) 6. és 8. bekezdése; a 67. cikk („Menedékjog iránti kérelem benyújtása”) (2021. augusztus 12. és 2022. január 1. között hatályos) 1¹. bekezdése; a 77. cikk („A menedékjog iránti kérelmek megvizsgálását kizáró körülmények”) 1. bekezdése; a 113. cikk („A külföldiek őrizetének okai”) 1. és 4. bekezdése; a X². fejezet („E törvény alkalmazása hadiállapot kinyilvánítása, rendkívüli állapot vagy szükségállapot külföldiek tömeges beáramlása miatti kihirdetése esetén”) 140¹². cikkének („Menedékjog iránti kérelem benyújtása”) 1. és 2. bekezdése, a 140¹⁷. cikke (A menedékkérők őrizetének okai”), valamint 140¹⁹. cikkének („Az őrizet alternatívái”) 1. és 2. bekezdése.

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymu Nr. 1V-131 patvirtintas Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašas (a Litván Köztársaság belügyminiszterének 2016. február 24-i 1V-131. számú utasításával jóváhagyott, a Litván Köztársaságban a menedékjog megadására és visszavonására vonatkozó eljárásrend hatályos változata; a továbbiakban: eljárásrend): a 22., 23. és 24. pont.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimas Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo” (a Litván Köztársaság kormányának az országos szükségállapot kihirdetéséről és a szükségállapothoz kapcsolódó országos műveletek parancsnokának a kinevezéséről szóló, 2021. július 2-i 517. számú határozata): az 1. pont.

Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. liepos 13 d. rezoliucija Nr. XIV-505 „Dėl hibridinės agresijos atėmimo” (a Litván Köztársaság parlamentjének a hibrid agresszió elleni fellépésről szóló, 2021. július 13-i XIV-505. sz. határozata): az 5. pont.

A tényállás és az alapeljárás rövid ismertetése

- 1 2021. november 17-én M. A. fellebbezőt – aki más harmadik országbeli állampolgárokkal együtt kisbusszal utazott a Litván Köztársaságból – a Lengyel Köztársaság határőrei őrizetbe vették a Lengyel Köztársaság területén, mivel nem

tudta bemutatni a Litván Köztársaságban és az Európai Unióban való maradáshoz vagy tartózkodáshoz szükséges úti okmányt, vízumot vagy engedélyt. A fellebbezőt 2021. november 19-én átadták a Litván Köztársaság belügyminisztériuma mellett működő állami határőrszolgálat (a továbbiakban: SBGS) tisztjeinek, akik 48 órán keresztül őrizetben tartották őt. Az SBGS az Alytaus apylinkės teismas (alytus-i körzeti bíróság, Litvánia; a továbbiakban: elsőfokú bíróság) alytus-i egységéhez fordult, hogy az engedélyezze a fellebbezőnek a jogállásának megállapításáig, de legfeljebb 6 hónapig tartó őrizetét. Az SBGS jelezte az elsőfokú bíróságnak, hogy a Litván Köztársaság információs rendszerei nem tartalmazzak adatokat a fellebbezőt a Litván Köztársaságban megillető jogállásról és az államhatár általa történő átlépéséről, hogy a fellebbező olyan időpontban érkezett a Litván Köztársaságba és tartózkodott ott jogellenesen, amikor a külföldiek tömeges beáramlása miatt országos szükségállapotot hirdettek, és hogy a fellebbező az őrizet és az esetleges kiutasítás elkerülése érdekében esetlegesen megszökhet. A fellebbező az elsőfokú bíróság előtt azt állította, hogy utazásának végállomása egy másik uniós ország, nevezetesen Németország.

- 2 Az elsőfokú bíróság 2021. november 20-i határozatával a fellebbezőt a Litván Köztársaságban fennálló jogállásáról szóló határozat meghozataláig 3 hónapra, de legfeljebb 2022. február 18-ig őrizetbe vette. Mivel a fellebbező a tárgyaláson nemzetközi védelemért folyamodott, az elsőfokú bíróság őt menedékkérőnek tekintette. Az elsőfokú bíróság – figyelemmel véve, hogy a fellebbező jogellenesen lépett be a Litván Köztársaság területére – elismerte, hogy a külföldiek jogállásáról szóló törvény 113. cikke 4. bekezdésének 2. pontjában meghatározott, a menedékkérő őrizetbe vételére megalapozó ok áll fenn: e rendelkezés értelmében a menedékkérő a menedékjog iránti kérelmének alapjául szolgáló okok meghatározása érdekében (ha az ezen okokra vonatkozó információt nem lehetett megszerezni a menedékkérő őrizetbe vétele nélkül) és akkor is őrizetbe vehető, ha – a külföldiek jogállásáról szóló törvényben említett bizonyos körülményekre tekintettel – okkal feltételezhető, hogy a külföldi megszökhet annak érdekében, hogy elkerülje a külföldi államba való visszaküldését vagy a Litván Köztársaságból való kiutasítását.
- 3 A fellebbező az elsőfokú bíróság e határozata ellen fellebbezést nyújtott be a Lietuvos vyriausiosis administracinis teismas (Litvánia Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága), amelyben őrizetet helyettesítő intézkedés alkalmazását, nevezetesen az SBGS-nél rendszeresen, meghatározott időpontban történő jelentkezésre kötelezést kérte. A fellebbező a fellebbviteli bíróság előtti tárgyaláson megismételte menedékjog iránti kérelmét.
- 4 A fellebbező 2022. január 24-én menedékjog iránti kérelmet nyújtott be az SBGS-hez, amelyet a Litván Köztársaság belügyminisztériuma mellett működő migrációs osztályhoz (a továbbiakban: migrációs osztály) továbbítottak. A migrációs osztály 2022. január 27-én visszaküldte a fellebbező menedékjog iránti kérelmét, arra hivatkozva, hogy azt nem a Litván Köztársaság jogszabályaiban előírt követelményeknek megfelelően nyújtották be, ráadásul azt nem is nyújtották

be haladéktalanul. A fellebbviteli bíróság előtti tárgyaláson az SBGS képviselője és a fellebbező képviselője kérte, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kötelezze a migrációs osztályt a fellebbező menedékjog iránti kérelmének vizsgálatára.

Az alapeljárás feleinek főbb érvei

- 5 A fellebbező álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta vele szemben a legsúlyosabb intézkedést, azaz, az őrizetet, amely aránytalan volt, és a fellebbezőt a menedékjog iránti kérelmének alapjául szolgáló okok tisztázására irányuló cél eléréséhez szükségesnél nagyobb mértékben korlátozta. A fellebbező előadja, hogy 2021. november 20-án nemzetközi védelem iránti írásbeli kérelmet nyújtott be az SBGS egy meg nem határozott tisztjénél, de nem rendelkezik információval e kérelem vizsgálatának állására vonatkozóan. A tárgyaláson szintén megismételte a menedékjog iránti kérelmét. Ezenkívül a fellebbező azt állítja, nem volt tudatában annak, hogy a Litván Köztársaságba a Belarusz Köztársaságból lépett be, mivel a belarusz tisztviselők biztosították őt arról, hogy az államhatár átlépése után a Lengyel Köztársaságba érkezik.
- 6 Az SBGS rámutat arra, hogy a fellebbező – aki nem biztonságos országból lépett be egy biztonságos országba (a Litván Köztársaságba) –, jogállásának meghatározása céljából nem fordult a hatáskörrel rendelkező hatóságokhoz, hanem az Európai Unió államain keresztül, azok belső határait jogellenesen átlépve folytatta útját. Tekintettel arra, hogy a fellebbező nem rendelkezik tartózkodási hellyel a Litván Köztársaságban, és társadalmi, gazdasági vagy egyéb szempontból nem kötődik ehhez az országhoz, illetve nem rendelkezik megélhetési eszközökkel ebben az országban, nagyon valószínű, hogy az őrizetet helyettesítő intézkedés alkalmazása esetén a fellebbező elhagyná tartózkodási helyét, mielőtt a Litván Köztársaságban őt megillető jogállásról döntés születne. Az SBGS állítása szerint a fellebbező nyilvántartásba vett, menedékjog iránti kérelméről azért nem állnak rendelkezésre adatok, mert a kérelmet nem a Litván Köztársaságban hatályos jogszabályoknak megfelelően nyújtotta be.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem rövid indokolása

- 7 A kérdést előterjesztő bíróság mindenekelőtt rámutat arra, hogy annak megállapításához, hogy a fellebbezőt szabályszerűen vették-e őrizetbe, és hogy vele szemben alkalmazható-e őrizetet helyettesítő intézkedés, meg kell határozni, hogy a fellebbezőt a menedékkérő jogállásával rendelkezőnek kell-e tekinteni, mivel a nemzeti jogi rendelkezések eltérően szabályozzák az e jogállással rendelkező és az azzal nem rendelkező külföldiek őrizetét, és az e személyekkel szemben alkalmazott, őrizetet helyettesítő intézkedéseket.
- 8 A nemzeti bíróság a nemzeti jog erre vonatkozó rendelkezéseit elemezve megállapítja, hogy a külföldiek jogállásáról szóló törvény 140¹⁷. cikke értelmében, amely rendelkezés azokat az indokokat szabályozza, amelyek alapján a menedékkérő őrizetbe vehető hadiállapot kinyilvánítása, rendkívüli állapot, vagy

szükségállapot külföldiek tömeges beáramlása miatti kihirdetése esetén, a menedékkérő kizárólag a külföldiek jogállásáról szóló törvény 113. cikkének 4. bekezdésében említett esetekben, valamint akkor vehető őrizetbe, ha a Litván Köztársaság területére a Litván Köztársaság államhatárának jogellenes átlépésével lépett be, míg a menedékkérő jogállásával nem rendelkező külföldiek esetében külön okok szolgálnak az őrizet alapjául (a külföldiek jogállásáról szóló törvény 113. cikke 1. bekezdésének 1–7. pontja). A kérdést előterjesztő bíróság arra is rámutat, hogy az őrizetet helyettesítő intézkedés – azaz, a külföldi elhelyezése az SBGS-ben vagy más, erre a célra alkalmas létesítményben, a mozgási szabadságának korlátozása nélkül – kizárólag abban az esetben alkalmazható, ha a külföldi menedékkérő jogállását elismerték (a külföldiek jogállásáról szóló törvény 140¹⁹. cikkének 1. és 2. bekezdése).

- 9 A nemzeti jog rendelkezései szerint a „menedékkérő” olyan külföldi személy, aki a külföldiek jogállásáról szóló törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően menedékjog iránti kérelmet nyújtott be, amelyről még nem született jogerős határozat (a külföldiek jogállásáról szóló törvény 2. cikkének 20. pontja). A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy bár a külföldiek jogállásáról szóló törvény 2. cikkének 18⁴. pontjában szereplő meghatározás szerint a menedékjog iránti kérelem a külföldi által bármilyen formában benyújtott, a menedékjog Litván Köztársaságban történő megadására irányuló kérelem, ilyen kérelem kizárólag a külföldiek jogállásáról szóló törvényben meghatározott eljárásnak megfelelően lehet nyújtható be.
- 10 A külföldiek jogállásáról szóló törvény 140¹². cikkének 1. bekezdése a következő eljárást írja elő a menedékjog iránti kérelem benyújtására hadiállapot kinyilvánítása, rendkívüli állapot vagy szükségállapot külföldiek tömeges beáramlása miatti kihirdetésének esetére: a külföldi menedékjog iránti kérelmet nyújthat be: 1) a határátkelőhelyeken vagy tranzitzőnákban – az állami határőrszolgálatnál; 2) a Litván Köztársaság területén, a Litván Köztársaságba történő jogszerű belépés esetén – a migrációs osztálynál; 3) külföldön – a Litván Köztársaságnak a külügyminisztere által kijelölt diplomáciai vagy konzuli képviseleténél. Az e cikk 1. bekezdésében említett eljárással ellentétes módon benyújtott, menedékjog iránti kérelem nem fogadható el, és részletes tájékoztatást kell adni a menedékjog iránti kérelem benyújtására vonatkozó eljárásról (a külföldiek jogállásáról szóló törvény 140¹². cikkének 2. bekezdése). Ha a menedékjog iránti kérelmet olyan hatósághoz nyújtották be, amelyet a külföldiek jogállásáról szóló törvény releváns rendelkezése nem jelöl meg, és/vagy nem teljesülnek a külföldiek jogállásáról szóló törvény vagy az eljárásrend egyes rendelkezéseiben meghatározott követelmények, azt vissza kell küldeni az érintett külföldinek, és ezzel egyidejűleg tájékoztatni kell őt a menedékjog iránti kérelem benyújtására vonatkozó eljárásról (az eljárásrend 23. pontja).
- 11 A külföldiek jogállásáról szóló törvény szerint jogellenesnek kell tekinteni a külföldinek a Litván Köztársaságba történő belépését, ha e személy a Schengeni határ-ellenőrzési kódex rendelkezéseinek megsértésével lépett be oda (a 10. cikk 1. bekezdése), és jogellenesnek kell tekinteni a külföldinek a Litván

Köztársaságban való tartózkodását, ha e személy beutazási engedély vagy vízum nélkül tartózkodik a Litván Köztársaságban, abban az esetben, ha az illetőnek beutazási engedéllyel vagy vízummal kell rendelkeznie, vagy jogellenesen lépett be a Litván Köztársaság területére (a 23. cikk 6. és 8. bekezdése). A kérdést előterjesztő bíróság – a nemzeti jog e rendelkezései alapján, valamint tekintettel arra, hogy az alapügyben a fellebbező útlevelel, de nem a jogszerű belépését és tartózkodását igazoló okmányok birtokában lépett be a Litván Köztársaság területére – arra a következtetésre jutott, hogy a fellebbező jogellenesen lépett be a Litván Köztársaság területére és ott jogellenesen tartózkodik, ezért a külföldiek jogállásáról szóló törvény 140¹². cikkének 1. bekezdése alapján nem nyújthat be menedéjog iránti kérelmet. Habár az SBGS mérlegelési mozgástérrel rendelkezik arra vonatkozóan, hogy a Litván Köztársaság államhatárát jogellenesen átlépő külföldi által benyújtott menedéjog iránti kérelmet e személy veszélyeztetettségére vagy egyéb különleges körülményeire tekintettel elfogadja (a külföldiek jogállásáról szóló törvény 140¹². cikkének 2. bekezdése), a kérdést előterjesztő bíróság értékelése szerint e mérlegelési mozgástér nem meghatározott, és lehetetlen megállapítani annak korlátait, valamint tényleges érvényesülését.

- 12 Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság tovább elemezte a nemzetközi védelmet kérelmező jogállásának megadására vonatkozó uniós jogi rendelkezéseket. Rámutat arra, hogy a 2013/32 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok biztosítják, hogy valamely személy jogosult legyen nemzetközi védelemért folyamodni. A 2011/95 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok megkövetelhetik a kérelmezőtől, hogy a lehető leggyorsabban bemutasson a nemzetközi védelem iránti kérelem megalapozásához szükséges valamennyi bizonyítékot és kötelesek e kérelem benyújtásakor a nemzetközi védelmet kérelmezővel együttműködni. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a 2013/32 irányelv 6. cikke mérlegelési mozgástérrel ruházta fel a tagállamokat a nemzetközi védelem iránti kérelmek benyújtására vonatkozó eljárás megállapítása tekintetében; e mérlegelési mozgástér gyakorlása azonban nem eredményezheti a kérelem mielőbbi benyújtása tényleges lehetőségének korlátozását.
- 13 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelemnek a 2013/33 irányelv 6. cikkében említett hatóságok valamelyikéhez történő benyújtását a Bíróság a nemzetközi védelem megadására irányuló eljárás lényeges szakaszának tekinti. A harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy a 2013/32 irányelv 2. cikkének c) pontja értelmében vett, nemzetközi védelmet kérelmezőnek minősül, amint ilyen kérelmet terjeszt elő. Az ilyen kérelmet egyébiránt előterjesztettnek kell tekinteni attól az időponttól, amikor az érintett személy a 2013/32 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében említett hatóságok valamelyike előtt kinyilvánította azon szándékát, hogy nemzetközi védelemben kíván részesülni, anélkül hogy e szándék kinyilvánítását bármilyen adminisztratív alakisághoz köthetné (2020. december 17-i Európai Bizottság kontra Magyarország ítélet, C-808/18, EU:C:2020:1029, 97., 99. és 100. pont).

- 14 A Bíróság az ítélkezési gyakorlatában azt is megállapítja, hogy egyrészt a nemzetközi védelmet kérelmező jogállásának a megszerzése nem függhet sem a kérelem benyújtásától, sem annak nyilvántartásba vételétől, másrészt azt, hogy az, hogy a harmadik országbeli állampolgár a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb hatóság” előtt nyilvánította ki a nemzetközi védelem kérelmezésére irányuló szándékát, önmagában elegendő ahhoz, hogy megszerezze a nemzetközi védelmet kérelmező jogállását, és így ahhoz, hogy ezáltal meginduljon az a hat munkanapos határidő, amelyen belül az érintett tagállamnak nyilvántartásba kell vennie az említett kérelmet (2021. szeptember 9-i Bundesrepublik Deutschland kontra SE ítélet, C-768/19, EU:C:2021:709, 49. pont). Az a követelmény, hogy a tagállamnak együtt kell működnie a nemzetközi védelmet kérelmezővel, konkrétan azt jelenti, hogy ha a nemzetközi védelem kérelmezője által benyújtott információk bármely okból nem teljesek, nem frissek vagy nem relevánsak, az érintett tagállamnak az eljárás ezen szakaszában a kérelmezővel aktívan együtt kell működnie annak érdekében, hogy a kérelem alátámasztására alkalmas valamennyi információ összegyűlhessen (2012. november 22-i M. M. ítélet, C-277/11, EU:C:2012:744, 66. pont).
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság hangsúlyozza, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következően minden harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy jogosult arra, hogy valamely tagállam területén – akár annak határán vagy tranzitónáiban – nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesszen elő, még akkor is, ha e területen jogellenesen tartózkodik; ezt a jogot e személyek számára az ilyen kérelem sikerének esélyétől függetlenül el kell ismerni; a harmadik országbeli állampolgár vagy a hontalan személy az ilyen kérelem előterjesztésekor megszerzi a nemzetközi védelem kérelmezőjének a 2013/32 irányelv értelmében vett jogállását; az ilyen kérelmező főszabály szerint egészen addig nem tekinthető olyan személynek, aki jogellenesen tartózkodik azon tagállam területén, amelyben a kérelmét előterjesztette, amíg e kérelmet első fokozaton el nem bírálták (2021. november 16-i Európai Bizottság kontra Magyarország ítélet, C-821/19, EU:C:2021:930, 136. és 137. pont).
- 16 A kérdést előterjesztő bíróság azt is megjegyzi, hogy a 2013/32 irányelv 33. cikkének (2) bekezdése kimerítően felsorolja azokat a helyzeteket, amelyekben a tagállamok valamely nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak tekinthetnek (2020. május 14-i FMS és társai ítélet, C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 149. pont), ezért álláspontja szerint e rendelkezés értelmében nem lehet a nemzetközi védelem iránti kérelmet elfogadhatatlannak tekinteni azon az alapon, hogy azt nem a jogszabályban előírt eljárásnak megfelelően nyújtották be. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a jogszabályban előírt eljárás megsértésével benyújtott nemzetközi védelem iránti kérelem elutasítása nem indokolható azzal, hogy a külföldiek tömeges beáramlása akadályozhatja a migrációval foglalkozó hatóságok feladatainak hatékony ellátását. Bár a tagállamoknak kétségtelenül gondoskodniuk kell többek között a külső határok átlépésének szabályszerűségéről, az ilyen kötelezettség tiszteletben tartása nem igazolhatja a 2013/32 irányelv 6. cikkének

figyelman kívül hagyását (2020. december 17-i Európai Bizottság kontra Magyarország ítélet, C-808/18, EU:C:2020:1029, 127. pont).

- 17 Mivel a nemzeti jog szóban forgó rendelkezései főként amiatt zárják ki a menedékjog iránti kérelem benyújtásának lehetőségét, hogy a külföldi személy jogellenesen lépett be a Litván Köztársaságba és jogellenesen tartózkodik ott, a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy ellentétesek-e ezek a nemzeti rendelkezések a 2013/32 irányelv 7. cikkének a 2011/95/EU irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (1) bekezdésével.
- 18 Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság arra is választ kíván kapni, hogy úgy kell-e értelmezni a 2013/33 irányelv 8. cikkének (2) és (3) bekezdését, hogy azzal ellentétes a külföldiek jogállásáról szóló törvény 140¹⁷. cikkének 2. bekezdéséhez hasonló olyan nemzeti jogi szabályozás, amelynek értelmében hadiállapot kinyilvánítása, rendkívüli állapot vagy szükségállapot külföldiek tömeges beáramlása miatti kihirdetése esetén a menedékkérőt már pusztán azért is őrizetbe lehet venni, mert a Litván Köztársaság területére a Litván Köztársaság államhatárának jogellenes átlépésével lépett be. A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy a 2013/33 irányelvben meghatározott követelmények alapján a nemzetközi védelmet kérelmezők kizárólag az ezen irányelvben nagyon világosan meghatározott kivételes körülmények között, valamint az őrizet módját és célját illetően a szükségesség és az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett vehetők őrizetbe. A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy a külföldiek jogállásáról szóló törvény 140¹⁷. cikkének 2. bekezdésében előírt őrizet megfelel-e ezeknek a követelményeknek, és hogy az ilyen őrizet – a külföldiek tömeges beáramlása által a migrációs rendszerre gyakorolt veszélyt is figyelembe véve – indokoltnak tekinthető-e.